

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ДІЙ НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС ПОВЕНІ

Повінь - природне лихо, що виникає, коли вода виходить за межі звичайних для неї берегів і затоплює значні ділянки суходолу. У гідрології повенями називають регулярні розливи річок, які повторюються зазвичай щороку, і частіше не спричиняють стихійного лиха. Для річок України характерною є весняна повінь. Причина — танення снігу, що накопичився на водозборі за зиму. Нерегулярні розливи називаються паводками.

Паводок — фаза водного режиму річки, що може багаторазово повторюватися в різні сезони року, характеризується інтенсивним збільшенням витрат і рівнів води внаслідок дощів чи сніготанення під час відлиг.

Зазвичай результатом поводи є значне підвищення рівня води. Причина — на річках це трапляється внаслідок збільшення притоку води через дощі, танення снігів тощо. На озерах чи водосховищах — внаслідок перевищення притоку води над витокі. Часом причиною поводи може стати вітер, який «наганяє» воду. Також причиною підйому води може стати утруднення витокі внаслідок технічних несправностей на штучних водоймах чи утворення природних гребель, що часом виникають на гірських річках внаслідок зсувів (зазвичай після землетрусів). Ще однією причиною повені може стати прорив води на рівнину, рівень якої розташований нижче рівня води. Подібні повені зазвичай трапляються внаслідок прориву дамб, або ж зміни річкового русла.

Фактори небезпеки повеней і паводків:

- руйнування будинків і будівель, мостів;
- розмив залізничних та автомобільних доріг;
- аварії на інженерних мережах;
- зсуви та обвали.

Дії у випадку загрози виникнення повені, паводка:

1. Сирени та переривчасті гудки підприємств та транспортних засобів - це сигнал “Увага всім”. Негайно ввімкніть радіоприймач або телевізор. Уважно слухайте інформацію про надзвичайну ситуацію та інструкції про порядок дій, не користуйтеся без потреби телефоном, щоб він був вільним для зв'язку з вами.
2. Попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку.
3. Дізнайтеся у місцевих органах державної влади та місцевого самоврядування місце збору мешканців для евакуації та готуйтеся до неї.
4. Підготуйте документи, одяг, найбільш необхідні речі, запас продуктів харчування на декілька днів, медикаменти. Складіть усе у валізу. Документи зберігайте у водонепроникному пакеті.
5. Від'єднайте всі споживачі електричного струму від електромережі, вимкніть газ.
6. Перенесіть більш цінні речі та продовольство на верхні поверхи або підніміть на верхні полиці.
7. Переженіть худобу, яка є у вашому господарстві, на підвищену місцевість.

Дії в зоні раптового затоплення під час повені, паводка:

1. Зберігайте спокій, уникайте паніки.
2. Швидко зберіть необхідні документи, цінності, ліки, продукти та інші необхідні речі.
3. Надайте допомогу дітям, інвалідам та людям похилого віку. Вони підлягають евакуації в першу чергу.
4. По можливості негайно залишіть зону затоплення.
5. Перед виходом з будинку вимкніть електрику та газ, загасіть вогонь у пічках. Зачиніть вікна та двері, якщо є час - закрийте вікна та двері першого поверху дошками (щитами).
6. Відчиніть хлів - дайте худобі можливість рятуватися.

7. Підніміться на верхні поверхи. Якщо будинок одноповерховий - займіть горішні приміщення.

8. До прибуття допомоги залишайтеся на верхніх поверхах, дахах, деревах чи інших підвищеннях, сигналізуйте рятувникам, щоб вони мали змогу швидко вас знайти.

9. Перевірте чи немає поблизу постраждалих, надайте їм, по можливості, допомогу.

10. Потрапивши у воду, зніміть з себе важкий одяг і взуття, відшукайте поблизу предмети, якими можна скористатися до одержання допомоги.

11. Не переповнюйте рятувальні засоби (катери, човни, плоту тощо).

Дії після повені, паводка:

1. Переконайтесь, що ваше житло не отримало внаслідок повені ніяких ушкоджень та не загрожує заваленням, відсутні провалини в будинку і навколо нього, не розбите скло і немає небезпечних уламків та сміття.

2. Не користуйтеся електромережею до повного осушення будинку.

3. Обов'язково кип'ятіть питну воду, особливо з джерел водопостачання, які були підтоплені.

4. Просушіть будинок, проведіть ретельне очищення та дезінфекцію забрудненого посуду і домашніх речей та прилеглої до будинку території.

5. Електроприладами можна користуватися тільки після їх ретельного просушування.

6. Заборонено вживати продукти, які були підтоплені водою під час повені. Позбавтеся від них та від консервації, що була затоплена водою і отримала ушкодження.

7. Все майно, що було затопленим, підлягає дезінфекції.

8. Дізнайтеся у місцевих органах державної влади та місцевого самоврядування адреси організацій, що відповідають за надання допомоги потерпілому населенню.